

אדר

חזל החודש: דגים | שבט החודש: בנימין | אבן החושן של החודש: יְשֵׁפֶה

השם אָדֶר מופיע במגילת אסתר (בראש פרק ט). מקורו של השם קשור, ככל הנראה, בחודש הבבלי אָדֶר. ייתכן שמשמעות השם של הפועל האכדי אָדֶר הוא להיות בעצבות, או בפחד, וייתכן שמשמעו הוא אפלולי או להיות מוסתר. לא ברור אם יש קשר בין הפועל הזה ובין שם החודש, והמשמעים האלה עומדים בסתירה לקריאה להרבות בשמחה באדר. ואולי הדגשת השמחה נובעת דווקא מעצם הקדרות של החודש. בכל אופן, המשמעות של "להיות מוסתר" תואמת היטב את מגילת אסתר, מגילת ההסתר.

כוונה לאדר

פורים, חג ההסתר וההסתרה, מלמד על האומץ לקבל את מה שאינו נראה לעין ולהאמין בנסים. מדרש נועז מספר שהתורה נכפתה על ישראל במעמד הר סיני בכוח: "אמר רב אבדימי בר חמא בר חסא: מלמד שכפה הקדוש ברוך הוא עליהם את ההר כגיגית, ואמר להם: אם אתם מקבלים התורה – מוטב, ואם לאו – שם תהא קבורתכם" (בבלי שבת פח, ע"א). אולם בהמשך רבא מוסיף שבסופו של דבר ישראל בחרו בתורה: "אמר רבא: אף על פי כן, הדור קבלוה [=חזרו וקיבלו אותה, את התורה] בימי אחשוורוש. דכתיב: 'קִיְמוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים עֲלֵיהֶם' (אסתר ט, כז), קימו מה שקיבלו כבר" (שם). המדרש הזה מלמד על האומץ והחיוניות בקבלת התורה דווקא מתוך בחירה והחלטה אישית ולא מתוך כורח. מכאן שפורים הוא חג של בחירה, חג של שמחה בבחירה.

יהי רצון שנדע לבחור ולהתחדש תמיד, ללבוש ולפשוט צורה אך לשמור על המהות הפנימית;
יהי רצון שנבקש ונמצא משמעות גם ברגעי הקסטר והסתתרות;
יהי רצון שנאמין בהיתכנותם של נסים גם לנוכח קה'יון ויאוש.

בשערי אדר

"משנכנס אדר מרבין בשמחה" (בבלי תענית כט, ע"א). האם זהו תיאור מצב? האם זו הוראה? ציווי? המלצה? בחודש אדר אנו חוגגים את פורים, העליו וקל הראש ביותר מבין חגי השנה היהודית. פורים הוא אכן חג שמח אבל אין זה אומר שאין בו ממד רציני. הוא מעלה שאלות מעניינות על משמעות השמחה, על מקורות השמחה והאם אפשר לזמן אלינו שמחה אם זו לא באה באופן טבעי? העיון הראשון בפרק, "מוכרחים להיות שמח?", שואל אם באמת מוכרחים להיות בשמחה ומה הכוונה באמירה להיות שמחים. בעיון זה אני נותנת את הדעת על הענף החדש בפסיכולוגיה, פסיכולוגיה חיובית; עיון שני, "השמחה שבחלקיות", עוסק בהתמודדות עם חרדות ותקוות בעולם חסר ודאות; עיון שלישי, "שני פניו של יאנוס", דן בשני ימי מאבק הקשורים בזכויות נשים החלים באדר; עיון רביעי דן בשאלה של מועד ב' לאדר, כלומר בשנה מעוברת, ושואל על הקשר בין עיבור שנים לעיבור נשים; עיון חמישי בוחן את מנהג ההתחפשות בפורים, ובעיקר בהקשר מגדרי, והעיון האחרון עוסק בעשרות "חגי הפורים" המקומיים שקבעו לעצמן קהילות שונות.